

Petržalské súzvučky

Občas sa stane, že na Hodžku alebo Zochovej nastúpi do 184 niekto v domnienke, že nasadol do 84. Po Aupark sa spokojne vezie, ale keď autobus na zastávke nezastane, začína sa zmätene obzerať. Autobus nielenže nezastane ani na zastávke Dvory, ale zide dole na Einsteinovu a stovkou sa valí ku škole, kým dotyčný chudák kontroluje panel, 184, Ekonomická univerzita, Kam to preboha idem, veď sem som vôbec nechcel, a keď sa konečne otvorí dvere a masa študentov ho vytisne von, zostáva bezradne stáť, žmoliac aktovku alebo kabelku v rukách, Ako sa teraz dostanem naspäť?

„Tá škola mi nič nedala,“ vyhlasuje Matej „mal som ísť radšej na informatiku,“ a ja ho zbytočne presviedčam, určite si sa na švajčiarsku burzu dostal aj vďaka tejto škole. A keď nie švajčiarska burza, čo to všetko ostatné?

Jedného dňa, na konci zimného semestra v druhom ročníku, si po skúške s Matejom v Tesco Expresse pred školou kúpime Horalky a vyberieme sa prvým autobusom niekam ich zjesť, otestovať, či sa dá Horalka zjesť za menej ako minútu. Niekto mi tvrdil, že nedá, ale ja som ten typ, že všetko sa dá. Aký je typ Matej zatiaľ neviem. V škole je ten, čo si podopiera hlavu, pozerá sa z okna a všetko mu je ľahostajné. Možno preto som ho zavolať, preto sa teším ako bude tú Horalku žuť, až sa mu bude od úst prášiť.

Nedá to, jasné, že to nedá a ja to jasné, že dám, ale nie ešte v ten večer, v ten večer sa musím ponáhľať na Budatínsku k Vladke na oslavu narodenín. Nakoniec jej budem vysvetľovať, prečo som prišla až keď už všetci odišli a s kým som to dnes otočila do Rajky aj Hainburgu.

Obedová prestávka na Eube trvá od pol jednej do pol druhej a čínske bistro Panda je vzdialené desať minút pešo. To je na obed akurát času, ak nie je dlhý rad. Vladka ma vždy už čaká pred vchodom, a aj keď nemeškám, tvári sa tak. Každá si vezmeme jednu plastovú tácku a každá si svoje nudle objedná aj zaplatí. Hoci spoločné obedy vymyslela ona, ešte ani raz ma

nepozvala, čo sa mi zdá nefér, vzhľadom na to, že už pracuje. A tiež vzhľadom na to, že je to moja sestra.

Vladkina robota je vzdialená päť minút opačným smerom. Je to miniatúrna pobočka štátnej správy, s miniatúrnymi spormi medzi osobami A až E. Jednu strelu sú A a B proti C, ďalšiu strelu je zas C proti všetkým. U nás sú zas všetci proti dekanke a dekanke proti všetkým. To sa nemení, len sa to každú strelu inak prejaví. Vymeníme si tieto informácie a je čas ísť naspäť. Nesiem si polovicu nudiel v plastovej krabičke, dojem ich večer na intráku.

Neviem, či sa Vladka cíti, že si pomýlila školu. Isté je, že v Komisárovi Rexovi to všetko vyzeralo inak.

V letnom semestri začne Matej chodiť na prednášky z Hospodárskej politiky dvakrát do týždňa. Prednášky nášho ročníka sa mi kryjú s nejakým dobrovoľným motivačným seminárom a tak si ich svedomito nahrádzam s druhou fakultou. Sadá si vedľa mňa do najvrchnejšieho radu a ja mu pomedzi hotové poznámky o Štiglicovi kreslím obláčiky „the sky is the limit“. Dotýkame sa kolenami a hráme na telefóne miliónára. Matej vie suverénne odpovedať na otázku, koľko má Rakúsko spolkových krajín a vie ich aj všetky vymenovať. Vtedy mi pripadá nesmierne múdry.

Stará docentka po čase zistí, že ho vídava akosi častejšie a zdá sa, že jej to lichotí, až kým sa jedného dňa spýta: „Pán kolega, to vy ste ten had, čo tam zvädza tú Evu?“

„Ahoj had. Ako sa máš had?“ pýta sa ho Vladka, keď sa prvý krát stretnú. Prišla ma zobrať pred školu autom, pôjdeme spolu domov. Nie domov, ale na pohreb babičky. Je máj a obe už máme na sebe čierne šaty. Je mi teplo. Keby bol Matej naozaj had, zúžil by oči a zasyčal. Takto sa trochu usmeje a nepovie nič a ja budem odteraz lepšie selektovať, čo sa v Pande zdieľa a čo je iba naše. Aj cestou autom sa priveľa pýta. Chcela by som zasyčať

a skrútiť do kľbka, ale spravím to až doma. Matej mi posielal pesničky a od ďalšieho týždňa začne so mnou chodiť na mládežky.

Vladka mi pravidelne odporúča aj stretká, Františkánov alebo Mamateyku. Ona chodievala už dlho, už sú to aj roky, aj dobrovoľníčku robí pre sociálne prípady, určite začnite chodiť. Ale my tak ďaleko ešte nie sme. Túlame sa v noci po meste a keď dám bezdomovcovi dve eurá, odporučí nám to najlepšie čučo.

Rada by som jej pomohla zaľúbiť sa, ale už tá veta je blbosť, so zaľúbením sa nedá nijako pomôcť, dá sa len chodiť na tie správne miesta, tam, kde sa sústreďujú želané hodnoty. Mala sa začať obzerať už skôr, miesto motoriek si mohla lepiť do denníčka rebríčky chalanov, ale o tom je teraz už zbytočné uvažovať, už len trpezlivosť.

Na našej škole sa dá vyjsť na strechu. Stavím sa s Matejom, že sa mi podarí tam dostať a je to prekvapivo ľahké – dvere nad požiarnym rebríkom nie sú zamknuté. Zdráha sa vyliezť za mnou, vytiahnem sa tam sama. Strecha je zložená z asfaltových plátov, ktoré pri behu tlmia krok. Prebehnem si ju dookola. Je z nej nádherný výhľad na Petržalku, Staré aj Nové mesto. Z východného konca strechy je vidieť klusajúce kone. Klusajú po pieskovom výbehu na Slávií a ja si spomeniem na hru Dostihy, ktorú sa s nami ako malými Vladka hrávala, keď sme boli u babičky. Nie Dostihy a sázky, ale takú naučenú na skautingu. Posadila nás na posteľ, sadla si oproti a ukazovala nám: „Keď kone klusajú, buchnete sa po stehnách, takto. Keď budú bežať okolo mužskej tribúny zakričíte „óóó“ keď okolo ženskej, zakričíte „ááá““. Tiež sa robilo „plonk“ keď kôň stratil podkovu... A aká to bola zábava, keď nás inštruovala, aby sme nasadali, kôň nás zhodil a znovu sme nasadali!

Keď som dostala svoju prvú podprsenku, Vladka už bola na vysokej škole. Ocko s ňou každú chvíľu volal a potom nám zakaždým kázal: „Pomodlite sa večer za Vladku, zajtra má najťažšiu skúšku.“

Na konci letného semestra zavolám Mateja na strechu. Obaja sme práve dostali Béčko zo španielčiny, on také bezpracné. Naša peruánska učiteľka si ho ako jediného chlapca obľúbila aj napriek tomu, že sa ho na každej hodine pýtala: „Pečo spiš?“. Moje Béčko je také vyškrabkané, preterito indefinido, preterito perfekto a ešte aj imperfekto, môžem si to aj stokrát zopakovať, aj tak to určím zle. Tentoraz vylezie so mnou. Pozeráme sa na kone na Slávii a ja sa stále hnevám, hace un rato vení či han venido, chcelo som to spraviť lepšie ako Matej, vtedy s ním ešte súťažím, aj hospodársku politiku si idem opraviť na Áčko, ako mal on. On o tom samozrejme nevie, už pre španielčinu nemá ani jednu myšlienku a isto ani pre účto, čo bude o týždeň. Žmúri oči a vyhrieva sa na asfaltových plátoch.

*

Nástupný plat dostane po škole Matej odo mňa vyšší o dvesto eur a je celkom jedno, že som strávila dva roky na Erasmus Mundus, absolvovala štyri stáže a napísala mu diplomovku, čím viac sa snažím, tým bežím pomalšie, alebo, ako mi povedala tá stará učiteľka hospodárskej politiky, kto chytá veľa zajacov, nechytí ani jedného.

Po škole ide čas ináč. Zoberieme si hypotéku na byt v Novom meste, Vladka na Romanovej. Jej snúbenec ešte jeden, s výhľadom na bistro Panda. Je to podnikavec, bude ho prenajímať študentom z Euby. Pred odchodom za švajčiarskou burzou prenajmeme byt aj my. Svadbu má Vladka prvá. Zaslúži si ju, lebo veď dcéry majú z domu odchádzať postupne. Len s tým vnúčikom som na ňu nečakala, prepáč Vladka, nebol to úmysel a aj tak to bude vnučka, ešte stále ma chlapcom predbehneš.

Stretneme sa na ihrisku za Monsterom a hneď je jasné, že chlapček nezhodí lištu na koláčovom pulte, ani sa nenakfmi kamienkami. A nie zato, že je mladší, ale zato, že je to ten typ, čo rád sedí v kočiari a keď sa mu prestane chcieť pozeráť, tak v ňom proste zaspí. Chcem ju pozvať, ale nestíham, naháňam po ihrisku zaja.

Konečne sa generačný rozdiel zotrel a ja mám pocit, že sme sa definitívne stratili, neviem čo povedať okrem komentovania toho, čo práve robia deti. Teraz už nezáleží na tom, čo spravím ja alebo ona, ale deti a ja sa neviem zbaviť pocitu, že chlapček urobí všetko lepšie. A možno je to údel prostredných dcér, že potrebujú súťažiť, potrebujú vyskočiť vyššie, aby ich viac bolo vidieť, ...a potom sa kráľ rozhodol, že prostredná bude kráľovnou..., alebo aspoň, neviem.

Vraciam sa 84 do mesta a vôbec netuším, načo si vyberám súboje, v ktorých sa nedá vyhrať.